

Rèquiem per un guàrdia d'assalt tortosí

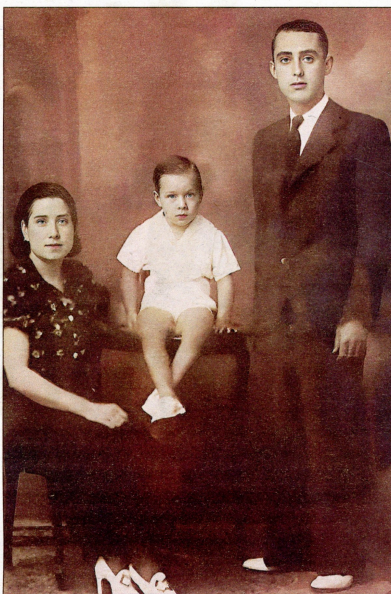
El net d'un guàrdia republicà de Tortosa represaliat pel franquisme, demana la rehabilitació de son iaio com a policia

Tortosa Òscar Meseguer

Luis Lorente Codorniu i Daniel Lorente Lamparero són fill i net, respectivament, de Francesc Lorente, tortosí, fill de pares tortosins i membre de la Guàrdia d'Assalt de la República que va ser condemnat a presó l'any 1939 per haver defensat la legalitat republicana davant de l'aixecament feixista. Vuitanta-sis anys després, el seu fill i especialment el seu net han reclamat formalment al Govern espanyol que es rehabiliti la figura del seu pare com a policia. Un repte que es va activar en una visita que Daniel va fer a la seua tieta Concha, de 98 anys, germana de Francesc i que encara viu a Tortosa. Concha li va explicar que el seu germà Francesc havia sigut guàrdia d'assalt, de la qual cosa l'expolícia republicana no n'havia dit mai res al seu fill Luis. Cosa dels silencis de la postguerra.

Daniel comença a estirar el fil i constata documentalment que, efectivament, son iaio havia sigut guàrdia d'assalt. Era un home fornit que, seguint el relat de Daniel, se va formar en una acadèmia per a policies a Barcelona i va ser destinat també a la capital catalana i després, a partir de l'octubre del 36, reassignat per la Generalitat a Tortosa, ciutat especialment castigada per la Guerra Civil.

UNA FOTOGRAFIA DE CENTELLES Fa tres anys, Daniel, funcionari estatal, va adquirir una gorra antiga de la Guàrdia d'Assalt, un cos de seguretat creat durant la II República, i es va posar a remenar fotografies d'internet amb el seu pare fins que a Luis se li van encendre els ulls davant d'una icònica fotografia del prestigiós Agustí Centelles. La imatge presa el 19 de juliol del 36 amb tres guàrdies que es defensaven amb els seus fusells, al carrer Diputació de Barcelona, escudats al darrere dels cadàvers d'uns cavalls, havia fet la volta al món, però Luis no hi havia reparat mai. "Este és el meu pare", va exclamar, assenyalant un dels tres protagonistes de la fotografia i malgrat que estan de perfil i amb la gorra de la Guàrdia d'Assalt posada. "Vaig aconseguir



A dalt, una imatge de Francesc Lorente amb la seua dona i el seu primer fill, al costat d'una altra, on apareix Lorente a l'Acadèmia d'Aeronàutica de Barcelona, l'any 1926. A sota, la famosa foto d'Agustí Centelles al carrer Diputació de Barcelona: Francesc Lorente és el del mig, que apareix més endarrerit. / CEDIDES.

afegir que li consta que va evitar la captura i probable execució de diversos veïns de Tortosa durant el conflicte. La família ha sigut ara rebuda pel secretari d'Estat de Memòria Democràtica, Fernando Martín López, per a atendre la petició d'anul·lació del consell de guerra, rehabilitació de la seua memòria com a víctima del franquisme i ascens de rang de policia per la defensa de la legalitat vigent l'any 36".

UN GERMÀ A MAUTHAUSEN El net de Francesc explica també que el període a presó va acabar trencant el matrimoni entre Francesc i la seua dona, que va estar un temps exiliada a França, on va morir un dels fills de la parella i on va viure en un camp de refugiats amb l'altre fill i amb un germà de Francesc Lorente, José Lorente, també tortosí, que va alimentar les files de l'exèrcit francès que es va enfrontar a la invasió del Tercer Reich i va ser captivat i portat al camp de concentració nazi de Mauthausen, segons confirma l'historiador canareu especialista en deportats a camps nazis Joan Baptista Beltran. Daniel destaca que va sobreviure i que posteriorment va ser condecorat per l'Estat francès. La família Lorente -dos germans més de Francesc Lorente van morir a la Batalla de l'Ebre- va ser represaliada pel franquisme a Tortosa i Francesc, després de treballar un temps en una pedrera, va acabar fent de xòfer i assistent personal de Damián de Oriol y Amigo de Ibero, tercer marquès de Santa Coloma, un títol nobiliari rehabilitat per Franco. El marquès va ser, segons explica Daniel i es recull en documentació històrica, un dels principals latifundistes del delta de l'Ebre i qui va estar vinculat a la urbanització del que avui se coneix com Poblenou del Delta, Villafranco del Delta durant el franquisme.

El pare de Daniel, Luis, va viure un temps a Suècia i en tornar se va casar amb la mare de Daniel i es van posar a viure a Guadalajara, on actualment residix la família, que conserva una segona residència a l'avinguda de la Generalitat de Tortosa. "Tinc el cor a l'Ebre", conclou Daniel.

documentació que demostra que aquell dia estava complint servei a Barcelona i vaig contractar un equip de fisonomistes que van fer un informe conforme aquell era el meu iaio", explica Daniel a este periòdic. Una protuberància al pòmul dret, unes celles prominents i la forma del lòbul de l'orella dreta van ser determinants. El iaio Francesc no havia pogut reconèixer-se mai a la fotografia perquè va ser publicada posteriorment a la seua mort, l'any 1976, a Tortosa.

Tot i que havia començat la guerra com a guàrdia d'assalt, Francesc, que havia sigut camioner, va passar-se bona part del conflicte fent de xòfer de polítics i funcionaris de la República, cosa que li va valer després una acusació per haver col·laborat en el reclutament de joves per a l'exèrcit republicà. Un cop acabada la guerra, seria condemnat a 12 anys i un dia de presó per adhesió a la rebel·lió i en va complir dos i mig a la presó de Reus. Finalment va ser indultat. "Per a nosaltres és molt important que, més enllà de la seua ideologia, va defensar els valors socials del moment als quals ell havia promès lleialtat i no va cometre cap delictes de sang", valora Daniel, que